

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svvmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae VsVm post
volumina Iuris CanoniciS, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvm Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Sequestrum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

quoscunque tam ordinarios, quam delegatos etiam quacunque iurisdictione fungentes iudices, & personas, sublata, eis, & eorum cuiuslibet quavis alteri iudicandi, sententiandi, & diffiniendi facultate, potestate, & auctoritate, iudicari, sententia ri, & diffiniti debere, ac quicquid secus scienter, vel ignorantiter contra praesentium tenorem fieri, & attentari contigerit irritum, & inane decernentes: non obstatibus Motu proprio, & seu literis forsitan desuper per viam decreti, vel alias per dictum Paulum predecessores sub Dat: Romæ apud Sanctum Petrum Quinto idus Novembris anno P̄ificatus sui Quinto decimo supradictarū suarum literarum in forma brevissimam forsitan ad instantiam dicti Populi Romani decretis, derogatorijs, ac quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non dictis verbis euam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, reformationibus, & decretis, ac quibusvis priuilegijs, indultis, & literis Apostolicis in genere vel in specie per quoscunque alios Romanos Pontifices predecessores nostros tam sub plumbo, quam in forma brevis sub quibusunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis etiam irritantibus, & aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innotatis. Quibus omnibus, tenores illorum, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso inse feretur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ac omnibus illis, quæ dictus predecessor voluit non obstatere, ceterisque contrariis quibusunque. Volumus autem, quod sola dignatura praesentum sufficiat, & ubique in iudicio, & extra fidem faciat, regula contraria non obstante, seu si videbitur, literæ desuper per Breve nostrum, seu sub plumbo, aut alias, prout melius videbitur expediri possint, & quia ad illos seruos duntaxat, qui antea ut praefertur sacro baptismatis lauacro mediante Christiani facti fuerint, & non de aliis. Datum Romæ apud Sanctum Marcum. Quinto idus septembri Anno primo.

SEQVESTRVM.

PRÆTER Summistas sciendum est, quod Pius Quartus tradidit facultatem iudicibus lite pendente, decernendi sequestra, super fructibus beneficiorum Sedi Apostolice reseruatorum, sive affectoru, & ordinaria, vel alia auctoritate nulliter collatorum, adiiciendo pœnas desuper litigantium, ut per eius Constitutionem Romæ in Cancellaria Apostolica publicatam die 26. Octobris 1560 fol. 896. in Bal. incip. Sanctissimus, & in sca.

Hac sua perpetuo valitura Constitutione statuit, & ordinavit, quod quoties in antea aliquem super quovis beneficio ecclæstico, ut praefetur, reseruato, seu affecto, & dicta auctoritate, vel alias nulliter collato, tam in dicta curia, quam exira eam litigare contigerit, & iudici ordinario, seu cui causa desuper commissa fuerit, etiam summarie, & extra judicialiter, quantum sibi pro rei qualitate sufficiere parte legitime citata videbitur, constituerit beneficium ipsum in dictis mensibus vacuisse, aut alias, ut praefetur, reseruatum, seu effectum, & nihilominus ordinaria, seu alia auctoritate nulliter collarum, & indebitè detentum existere, idem Index reproducta citatione, fructus, redditus, & prouentus beneficiorū:

sic.

sic nulliter collatorum, & indebito detentorum sequestrari mandet, & faciat, ac alia exequatur in præmissis necessaria, & opportuna. Super quo eidem iudicii omnem potestatem, & auctoritatem, imparitus est. Idemque Sanctitas sua in causis nunc in quavis instantia coram eisdem iudicibus pendentibus similiter observari mandauit. Præterea decreuit, & declarat sic resignantes, seu cedentes, & nihil minus lites huiusmodi prosequentes, ne eorum malitia illis prodesse, & fonsentibus bonum ius nocere valeat, ad fructuum, reddituum, & proueruum dictorum beneficiorum per eos receptorum restitutionem, ac expensarum in tribus huiusmodi factarum refectionem, omniaque, & singula damna, & interesse, in quibus condemnati fuerint, si non cessissent, vel resignassent, per iudices tam ordinaria, quam delegata, vel alia auctoritate fungentes, coram quibus lites ipsas pro tempore pendere seu moueri contigerit condemnandos fore, & condemnari debere, ac ad id teneri, & obligatos esse. Ipsosque, ac etiam in dictis beneficiis successores quoconque ad partitionem sententiæ, seu sententiæ latae, ac literarum executoriarum pro tempore latæ, seu latarum, & decretarum, a quibus appellare non licet ad restitutionem, seu relaxationem possessionis, ac fructuum, reddituum, & prouentuum, nec non refectionem expensarum, ac dannorum, & interesse huiusmodi, perinde ac si contra eosdem successores sententia, seu sententiæ latæ, & literæ executoriales huiusmodi decretæ fuissent, cogi, & compelli. Sic tamen, quod post quam alter ipsorum sententiæ seu sententiis, ac restitutioni, vel relaxationi possessionis, & fructuum, reddituum, prouentuum, nec non dannorum, & interesse huiusmodi refectioni, aliisque præmissis realiter, & cum effectu paruerit, alter de super molestari non possit. Et ita in præmissis &c.

Hac Cōstitutionem ex
plicat
GonZa-
lez in
progr̄io
octauæ
regulæ
Cancel.
c. 7. nn.
1. & 2.

Pij. V.

Extat etiam Pij. V. constitutio, quod fructus beneficiorum lite pendente depositi debeant apud personam a iudice eligendam, non obstantib. quibusunque statutis disponentibus, quod Capitula, & canonici percipient, publicata Romæ die 3. Junij 1568. fol. 1013. in Bullar. tenoris seq.

Cordi nobis est lites, minuere, & a laboribus subditos, maxime personas ecclesiasticas diuino cultui debitas, relevare. Sane cum sicut accepimus in plurisque cathedralibus, & collegiatis Ecclesijs earum Constitutionibus, & statutis, etiam a Sede Apostolica approbatis, & confirmatis cautum sit, quod occurrentibus lites, & controversijs inter prouisos de dignitatibus, officijs, canonicatibus, & præbendis portionibus, & præstimonij, ceterisque beneficis ecclesiasticis qualitercumque qualificatis, tam ordinaria, quam apostolica auctoritate, tam super illorum præcisione, seu institutione, aut possessione, quam illorum idoneitate, & habilitate, aut alias ex quavis causa, & corundem ad dignitates, canonicatus, & præbendas, ceteraque beneficia ecclesiastica prædicta admissione, & receptione, & Capitulum, & canonicos ceterisque capitulares personas, ad quos admisso, & receptio tam de iure, quam ex consuetudine spectat, & pertinet, aut etiam alias personas ecclesiasticas afferentes beneficia prædicta ad se de iure spectare, ipsi sic prouisi interim beneficiorum huiusmodi fructus, ac distributiones non percipiunt, sed Capitulum, & canonici illas, vel in suos usus, & utilitatem conuertendas, seu restituendas ei, cui de iure restituenda erunt, recipiant, prout in dictis Constitutionibus, & statutis, seu consuetudinibus continetur, quo factum est ut lites huiusmodi immortales efficiantur, nec eorum optatus finis videri possit. Hinc est, quod nos hac nostra perpetuo valitura Constitutione auctoritate Apostolica statuimus, atq; decernimus, quod fructus, redditus, & prouerbiis, & distributiones, ceteraque emolumēta, qua vigore Constitutionū, consuetudinum, & statutorum prædicto-

dictorum a Capitulo, & Canonicis recipienda (ut præmititur) erant, amplius non ab eisdem Capitulo, & Canonicis recipiātur, sed penes personam fide, & facultatibus idoneam, per iudicem, coram quo causæ huiusmodi pendere reperiæ fuerint, & gendam, & nominandam deponantur, restituenda ei, cui de iure possit restituenda fuerint. Sicq; per quoscumq; &c. Non obstantib. &c.

SERVITIVM CAPPELLANIÆ.

QUONIAM inter nostrates Iurisconsultos concertatum est, varie sentientes in dubitatione illa, videlicet, Quando testator, prævia Ordinarij licentia, ex proprijs bonis Cappellaniam fundauit, disponendo, quod quotiescumq; vacarer, provideretur Cappellanus qui celebret, vel dicat tot Missas in qualibet hebdomada, seu mensi. An in hoc casu Cappellanus præsentandus debeat necessario esse Sacerdos, seu saltem in tali ætate quod possit infra annum prebyteratus Ordinem suscipere, an vero testatoris voluntati satis fieret, etiam si præsentaretur non Sacerdos, qui per alium Missas celebrari curaret; sciendum est, quod posteriore partem, nempe quod talis Cappellania non sit fidelitalis, recipit ac pluries decidendo amplexa fuit Rota Rom. teste Hieron. Gonzalez in comment. ad reg. 8. Cancell. gl. 5. sub nu. 77. & infra, eo quod prædicta verba (qui celebret tot Missas) non respiciunt factum ipsum celebrationis ab ipsome Cappellano, nec obliganō hem Sacerdotij, sed potius sunt posita ad denotandum onus, quod ipse fundator Cappellæ imponebat, & sufficit ut expresse non sit ita impositum Cappellano quod per alium expleri non possit; Accedebat ad tollendam omnem habitationem declaratio Congregacionis Sacros. Conc. Trid. in vna Pistorien. sub illis verbis Item Episcopus non potest compellere obtinentem Cappellaniam ut ipsemet celebret, licet in eius fundatione disponatur, quod Cappellani celebrent, nam istis oneribus Missarum recte per substitutum satisfit. Et similiter eadem Sacra Congregatio declarauit ut sequitur. Si fundatio Cappellæ esset sub verbis testatoris, quod Cappellanus debeat celebrare diuina officia die, noctu que sicut ceteri Cappellani faciunt, an Cappellanus hic debeat esse presbyter? Congregatio censuit ex his verbis politis in fundatione huius Cappellæ, non inferri necessario, ut Cappellanus debeat esse presbyter.

Prædicta sunt intelligenda, nisi expresse contrarium in fundatione cautum esset, scilicet quod Cappellania sit fidelitalis, & ad eam præsententur Sacerdotes, & non alii, qui per seipso, & non per substitutum celebrare possint, vel quod Cappellanus præsentandus debeat esse actualiter Sacerdos, Cū enim hæc verba ex pluram disponentis voluntatem ostendant, interpretandi ratio cessat: verū in primo casu adhuc sufficeret, quod præsentandus in ea sit ætate, ut salte intra annum ad prebyteratus Ordinem promoueri valeat, in ultimo aut secus, adeo quod nisi tempore præsentationis cū effectu sit Sacerdos cū ei desiceret qualitas illa a fundatore requirata, nec verba concueriant, censemur ab ipso fundatore (scilicet voluntas servanda erit) exclusus, quæ cum ipsi sensu exposita sint, nullius probationis ope indigent. Dicunt tamen Doctores, & præserum Felin. in c. cum accessissent, sub num. 19. & 20. de constit. posse Episcopum ex causa pro vna vice dispensare. Sed an hodie huic potestati sit derogatum per Conc. Trident. sess. 24 cap. 5. de refor. esset consulenda Sacra Congregatio. An autem Sacerdos obtinens cappellaniam

cum